

Luku 7

Renessanssi

Opettajan aineisto

Väitteitä renessanssista

Ovatko seuraavat kymmenen renessanssia koskevaa väitettä oikein vai väärin?

1. Renessanssi syntyi, koska kaupankäynti vilkastui Euroopassa.

1. Renessanssi syntyi, koska kaupankäynti vilkastui Euroopassa.

Oikein

- Ristiretket synnyttivät kauppareittejä ja Pohjois-Italiasta tuli Euroopan kaupan keskus. Vaurastuneet ruhtinaat sijoittivat varojaan tieteisiin ja taiteisiin.

2. Pohjois-Italian yhteiskuntamuoto edesauttoi renessanssin syntyä.

2. Pohjois-Italian yhteiskuntamuoto edesauttoi renessanssin syntyä.

Oikein

- Pohjois-Italiassa oli itsenäisiä kaupunkivaltioita, joiden välinen kilpailu edisti tieteiden ja taiteiden kehitystä. Tilanne oli siis kulttuurin kehitykselle samalla tavalla suotuisa kuin aikoinaan antiikin Kreikassa.

3. Katolinen kirkko vastusti renessanssia.

3. Katolinen kirkko vastusti renessanssia.

Väärin

- Renessanssiin ei kuulunut kirkon tai uskonnon vastaisuus, joten kirkolla ei ollut syytä suhtautua siihen torjuvasti. Sen sijaan monet paavit lähtivät mukaan renessanssiin liittyneeseen kilpailuun ja sijoittivat kirkon varoja taiteeseen ja suuriin rakennushankkeisiin.
- Tämä johti osaltaan kirkon vararikkoon, maallistumiseen, anekaudan kiihtymiseen ja lopulta reformaatioon.

4. Renessanssi päätti keskiajan.

4. Renessanssi päätti keskiajan.

Väärin

- Renessanssi oli kulttuurikausi, ei samalla tavalla historiallinen aikakausi kuin esimerkiksi antiikki tai uusi aika.
- Renessanssi alkoi 1300-luvulla ja jatkui 1600-luvun alkuun. Se siis sijoittuu osittain keskiajan ja osittain uuden ajan päälle.

5. Renessanssi loi keskiajan.

5. Renessanssi loi keskiajan.

Oikein

- Renessanssin vaikuttajat loivat keskiaika-käsitteen. He ihailivat antiikkia ja väheksyivät oman aikakautena ja antiikin välissä olevaa aikakautta.

6. Renessanssin aikana elvytettiin antiikin olympialaiset.

6. Renessanssin aikana elvytettiin antiikin olympialaiset.

Väärin

- Vaikka renessanssin aikana ihailtiin antiikkia, ei kaikkea antiikin kulttuurin piirteitä kuitenkaan elvytetty. Olympialaiset kiellettiin pakanallisina 500-luvulla ja ne elvytettiin vasta vuonna 1896.

7. Renessanssi elvytti antiikin arkkitehtuurin.

7. Renessanssi elvytti antiikin arkkitehtuurin.

Oikein

- Renessanssiajan arkkitehdit tutkivat antiikin rakennuksia ja niiden piirustuksia. He pyrkivät jäljittelemään rakennuksissa samanlaista harmoniaa ja mittasuhteiden sopusuhtaisuutta ja ottivat antiikista arkkitehtuurin keskeisiä piirteitä: pylväät, päätykolmiot, kupolikatot, patsaat jne.

8. Renessanssin taiteilijat käyttivät hyväkseen tieteitä.

8. Renessanssin taiteilijat käyttivät hyväkseen tieteitä.

Oikein

- Renessanssiajan taiteilijat hyödynsivät matematiikkaa ja anatomiaa. He loivat keskeisperspektiivin ja kykenivät maalaamaan, rakentamaan ja veistämään antiikin mestariteosten veroisia taideteoksia.

9. Renessanssin tiede irtautui täysin keskiajan tiedonkäsitteestä.

9. Renessanssin tiede irtautui täysin keskiajan tiedonkäsityksestä.

Väärin

- Tiede meni renessanssin vuosisatoina eteenpäin ja käsitys kaiken tietämisestä väistyi vähitellen. Vanhat taikauskoiset käsitykset elivät kuitenkin yhä vahvoina eikä luonnontieteellinen maailmankuva syntynyt vielä renessanssin aikana, vaan vasta 1600-luvulla.

10. Renessanssin tiede johti luonnontieteellisen maailmankuvan syntymiseen.

10. Renessanssin tiede johti luonnontieteellisen maailmankuvan syntymiseen.

Oikein

- Renessanssi loi pohjan sille, että luonnontieteellinen maailmankuva saattoi kehittyä 1600-luvulla.
- Renessanssin aikana esimerkiksi keksittiin kirjapainotaito, jota ilman luonnontieteellinen maailmankuva ei olisi voinut syntyä. Renessanssin vuosisatojen luomaa pohjaa olivat myös löytöretket ja yliopistot.